

Verlengd Private Aansluiting – Vormen

Steeds meer gemeenten werken aan het vraagstuk VPA. Van de gemeenten die ervoor kiezen om VPA toe te staan, is de vraag: Onder welke voorwaarden? Eén van die voorwaarden is de vorm van de VPA. In dit document zijn verschillende vormen van VPA uiteengezet. Zodat een gemeente vervolgens zelf de afweging kan maken over welke vorm zij toestaat en welke vormen niet.

Oneigenlijk gebruik VPA

Als een gemeente VPA toestaat, verkrijgt een inwoner de mogelijkheid om met eigen elektriciteit de auto op te laden. Wees er alert op dat dit ook voor commerciële doeleinde kan worden ingezet. Een laadpaal die op eigen terrein staat met een mogelijkheid om een kabel naar een parkeerplaats te leggen kan ook door andere E-rijders gebruikt worden. Een eigenaar van een VPA kan zijn laadpaal in zijn voortuin zo configureren dat andere E-rijders hier kunnen laden. Het te betalen bedrag komt dan ten goede van de aanbieder (VPA-eigenaar). Dit kan leiden tot onwenselijke situaties waarbij de veiligheid in het geding komt. Zorg dat dit is geborgd door de voorwaarde te stellen dat het gebruik van VPA uitsluitend door de eigenaar zelf is.

Uitwerking VPA vormen

Laadpaal op eigen terrein

Bij onderstaande varianten realiseert de bewoner op eigen terrein een laadvoorziening en ligt de kabel uitsluitend in de openbare ruimte. Er zijn voorbeelden van inwoners die de laadpaal zelf bijvoorbeeld in het groen plaatsen. Het is afgeraden dit toe te staan. Wanneer een gemeente kiest om VPA toe te staan, mag tijdens het laden de infrastructuur (de kabel met evt. toebehoren) in de openbare ruimte liggen.

A. Kabelgoottegels

Kabelgoottegels zijn een veel gebruikte oplossing door gemeenten. Bij deze vorm van VPA is de kabel verwerkt in de stoep. Het is tegel met daarin een goot, bedekt met een rubberen afdekstrip. De afdekstrip is zeer stroef om struikelgevaar te beperken, wel moet veel kracht worden gebruikt om de laadkabel erin te krijgen.

Het advies is om deze tegels zelf aan te leggen. De kosten kunnen geheel of gedeeltelijk worden verhaald op de aanvrager. Het is daarbij goed te onderzoeken welke kabelgoottegels het meest praktisch en veilig zijn voor de gegeven situatie.

Overwegingen

- Als gemeenten bent u eigenaar van de kabelgoot. Maak wel duidelijk wat de kosten voor de aanvrager zijn.
- De laadkabel ligt in een goot en levert zo minder struikelgevaar.
- De kabelgoottegel heeft doorgaans het formaat van een reguliere 30x30 betontegel.

Aandachtspunten

- Zorg in de formulering van beleid, voorwaarden of collegestukken altijd voor de mogelijkheid om de werkwijze met kabelgoten terug te draaien.
- Zorg voor goede en duidelijke voorwaarden. Denk hierbij aan onderhoud, het gebruik en aansprakelijkheid.
- Geef duidelijk aan voor wie de kosten zijn, als de kabelgoot verwijderd moet worden.
- Zorg voor een goed werkproces, van aanvraag tot aanleg. Reserveer hier capaciteit voor.
- Zorg voor periodieke handhaving op de voorwaarden van de ontheffing.
- Denk bij het verlenen van de ontheffing aan legeskosten en precariobelasting
- Het is lastiger grondwerkzaamheden uit te voeren; de tegels moeten weer op dezelfde locatie terugkomen.
- Een kabelgoottegel kan in kleine mate hinderlijk zijn voor wielen (denk bijvoorbeeld aan kinderwagens, stepjes en rollators), maar ook voor bijvoorbeeld wandelstokken en krukken.
- Het weghalen kost arbeid en aanschafkosten voor nieuwe tegels.
- Het is niet flexibel naar welke parkeerplek de kabel wordt gelegd, indien er meerdere parkeerplaatsen voor de woning aanwezig zijn.
- Het is mogelijk dat de aanvrager de parkeerplaats als privé gaat zien.
- Benodigde capaciteit voor de vergunningverlening.
- Als er wordt gekozen om VPA tijdelijk toe te staan, zijn de aanschaf-, plaatsings- en verwijderingskosten hoger dan bij een platte kabel en kabelmat.

Kosten

Er zijn twee kostensoorten te definiëren; de kosten voor de aanvrager en de kosten voor de gemeente.

Kosten aanvrager: Een kabelgoottegel kost circa 55 euro per stuk. Daarnaast zijn er aanlegkosten van ongeveer 150 -500 euro per locatie. De legeskosten verschillen per gemeente, maar zijn meestal rond de 150 euro. Hier bovenop komen ook de realisatiekosten.

Kosten gemeente: De realisatiekosten worden verhaald op de aanvrager. De gemeente heeft met name kosten aan het beschikbaar stellen van FTE. Hou in de opstartfase rekening met 0.8 FTE. Als het werkproces eenmaal is ingericht, is een afbouw van capaciteit naar 0.3 FTE mogelijk. De capaciteit is dan met name nodig voor het toetsen van de aanvragen en de opdracht uitzetten bij een aannemer. Bij een goed ingeregeld werkproces zou het restant van werkzaamheden geautomatiseerd kunnen worden. Overige kosten voor de gemeente zitten in het periodiek controleren en handhaven op het juist gebruik van de kabel.

B. Kabelmat

Een kabelmat is een vorm van VPA waarbij een mat over een laadkabel heen is gelegd. De aanschafkosten zijn voor de eigenaar, maar de gemeente kan bepaalde eisen stellen aan de mat. Bijvoorbeeld dat dit een goedgekeurde elektra mat is, en geen stuk stof of schoonloopmat.

Overwegingen

- Geen aanschaf- en realisatiekosten voor de gemeente.
- Kan naar eigen keuze van de gemeente zonder vergunning (nadere regels vaststellen) worden toegestaan. Een meldingsplicht is wel aan te raden.
- Niet permanent aanwezig in de openbare ruimte.
- Eenvoudiger om de laadkabel verleggen naar een andere parkeerplaats.

Aandachtspunten

- Geef duidelijke mee welke kabelmat-vormen zijn toegestaan.
- Stel nadere regels vast over het gebruik van de kabelmat.
- Zorg voor een meldingsplicht om het gebruik in beeld te brengen.
- Kan in het donker lastig te zien zijn.
- Niet alle kabelmatten zijn inclusie vriendelijk (zie rapport CROW).
- Benodigde capaciteit voor de meldingsplicht.

Kosten

- De aanschaf en realisatiekosten zijn voor de aanvrager. Kabelmatten zijn er in verschillende kwaliteiten en prijscategorieën. Overweeg eventueel legeskosten.
- De kosten voor de gemeente zitten in de benodigde capaciteit voor controle en handhaving.

C. Platte laadkabel

Een platte laadkabel is een recente ontwikkeling. Dit is een laadkabel met een vlakke bovenzijde. De kabel kan geleverd worden in een lengte van 2 of 3 meter. Deze kabel heeft een maximaal laadvermogen van 11kW, net als de meeste reguliere laadkabels.

Overwegingen

- Uitsluitend bij gebruik ligt de kabel op straat.
- Geen vergunning nodig als nadere regels zijn vastgesteld. Meldingsplicht is wel aan te raden.

Aandachtspunten

- Zorg voor een meldingsplicht om het gebruik in beeld te brengen.
- Een platte laadkabel vereist een goede vlakke ondergrond. Opstaande tegels kunnen voor problemen zorgen.
- De kabel is alleen in gestandaardiseerde lengtes beschikbaar.
- Benodigde capaciteit voor een eventuele vergunningsplicht of meldingsplicht.

Kosten

- De kosten zijn voor de aanvrager. Een platte laadkabel kost ongeveer 500 euro.
- De kosten voor de gemeente zitten in de benodigde capaciteit voor controle en handhaving.

D. Laadarm

Een laadarm is een metalen constructie die in de voortuin kan worden geplaatst. Deze kan worden uitgeklaapt over een voetpad heen om de laadkabel te leiden naar de auto. Met deze methode is er geen struikelgevaar voor voetgangers op het voetpad. Wel dient de laadarm voldoende hoog te zijn om geen obstakel te vormen.

Overwegingen

- De kabel ligt niet op/in de stoep en vormt daardoor geen struikelgevaar.
- Geen aanschaf- en realisatiekosten voor de gemeente.

*Figuur 1 Voorbeeld van laadarm (bron:
<https://chargearm.com/nl/2024-netherlands-hattem/>)*

Aandachtspunten

- De laadarm moet voldoende hoog zijn zodat niemand zijn hoofd stoot of hinderlijk is voor ander gebruikers van de openbare ruimte.
- Zichtbaar aanwezig in het straatbeeld.
- Hoge aanschafkosten voor de eigenaar.
- Benodigde capaciteit voor de vergunningsplicht of meldingsplicht.

Kosten

- De kosten voor de vergunning en het plaatsen van de laadarm zijn voor de aanvrager. Afhankelijk van de configuraties kost dit maximaal 2.000 euro.
- De kosten voor de gemeente zitten in de benodigde capaciteit voor controle en handhaving.

Vergelijking van VPA-vormen

De afweging om een VPA-vorm toe te staan is afhankelijk van de lokale context. Daarom is er geen universele afweging te maken die voor iedere gemeente geldt over de vorm van VPA. Het advies is om zelf voor uw gemeente een afwegingskader te maken waarin u de VPA-vormen toetst.

Onderstaande aspecten kunnen hierin worden opgenomen:

- Toegankelijkheid
 - o Hoe inclusie-vriendelijk is de VPA-vorm.
- Verdeling van de kosten
 - o Kosten voor gemeente
 - o Kosten voor de aanvrager
- Impact op de openbare ruimte
 - o Straatbeeld
 - o Obstructie werkzaamheden aan de openbare ruimte
- Kans op claimedrag
 - o In hoeverre voelt de parkeerplaats als privé
- Omkeerbaarheid/tijdelijkheid
 - o Is de maatregel makkelijk terug te draaien bij veranderend beleid of wanneer de openbare ruimte wordt aangepast.
- Veiligheid
 - o Struikelgevaar

Ondergrondse aansluiting

Sta het ingraven van kabels als gemeente niet toe als een VPA-oplossing. Er zijn betere alternatieven die op een veilig wijze gefaciliteerd kunnen worden. Handhaaf hier als gemeente strikt op.

A. Variant met laadpaal in de openbare ruimte

Het is mogelijk om de netaansluiting van de inwoner te verbinden met een laadvoorziening in de publieke ruimte. De gebruiker kan dan met zijn eigen energie laden bij de laadvoorziening. Laadtransacties van andere autobezitters komen bij de eigenaar van de netaansluiting terecht. Het parkeervak wordt ook als volwaardige laadplek gemarkeerd.

Aandachtspunten

- Complex om regie te voeren over laadtarieven en exploitanten (met private netaansluitingen) in de openbare ruimte.
- Meer ondergrondse kabels in de publieke ruimte.
- Veiligheid en aansprakelijkheid voor de laadvoorziening in de openbare ruimte is lastig te waarborgen.
- Gemeente blijft risicoaansprakelijk voor laadvoorzieningen in de openbare ruimte.

- Complexiteit omtrent de afdracht van energiebelasting voor de gebruikers van de laadvoorziening.
- Mogelijk in strijd met de vingerende concessieafspraken voor regulier laden (laadpalen) in de openbare ruimte.
- Meer laadvoorzieningen in de openbare ruimte.

Kosten

Alle kosten voor het realiseren, aanvragen en beheer van de laadvoorziening zijn voor de aanvrager.

B. Variant met laadpaal op eigen terrein

Er zijn voorbeelden waar men zelf een kabel onder het trottoir door heeft getrokken om bij een parkeerplaats te kunnen laden. De stekker ligt dan los in het openbaar gebied. De kabel is niet geregistreerd en kan bij werkzaamheden leiden tot gevaarlijke situaties.

